

ONDERWIJSKUNDE 1 EN DE PRAKTIJK

academiejaar 2012-2013 SEMESTER 1

DIDACTISCHE OPDRACHTEN

Opdracht 1 DIDACTISCHE WERKVORMEN

• **Afspraken:**

- Aan deze opdrachten wordt gewerkt tijdens de 'uren zelfstandig werk' van week 3.
- Het verslag van de opdracht wordt gepost op het digitaal leerplatform chamilo bij 'opdrachten'.
- De deadline voor het indienen van het verslag is zondag 21 oktober 2012 om 23u59. deadlines dienen gerespecteerd te worden, er worden geen opdrachten meer aanvaard na de deadline. het niet vervullen van een opdracht leidt tot een 'afwezig' voor het partim 'de praktijk'. Dat betekent dat de student in het academiejaar niet meer kan slagen voor het gehele opleidingsonderdeel 'onderwijskunde 1 en de praktijk'.
- Dit is een groepsopdracht, in één groepje zitten 6 studenten. De studenten worden door de lector aan een groep toegewezen.
- Het verslag van deze opdracht bedraagt maximum 4 pagina's.

• **Evaluatiecriteria:**

- Deze opdracht telt mee voor 10 % van het eindcijfer voor het opleidingsonderdeel 'Onderwijskunde 1 en de praktijk'.
- Evaluatiecriteria zijn:
 1. Originaliteit (creativiteit, persoonlijke toets)
 2. aandacht voor structuur
 3. correct taalgebruik
 4. correcte bronvermelding
 5. reflecterende houding

• **Doelstellingen:** De studenten (kunnen):

Een sprookje schrijven, met aandacht voor creatief denken en fantasie.
In groep aan een gezamenlijk eindproduct (=sprookje) werken.
Reflecteren over inhoud en vorm van hun eigen schrijfproces en -product.

“Zelf een sprookje schrijven”

Toelichting

In een sprookje gaat het vrijwel altijd om een strijd tussen goed en kwaad. Kijk maar naar voorbeelden van moderne sprookjes zoals *In de ban van de ring* van Tolkien en de boeken over *Harry Potter*. Omdat een sprookje meestal een happy end heeft, kun je de dingen mooier maken dan ze zijn. Een sprookje hoeft overigens niet per se volkomen onwerkelijk te zijn. Je kunt met een gedroomde werkelijkheid ook het dagelijks leven een beetje aangenamer maken. De bedoeling is de werkelijkheid los te laten door nieuwe situaties te scheppen. Dit helpt je te leren relativiseren en nieuwe mogelijkheden te ontdekken. Verder stimuleert het ook je schrijfvaardigheden. Probeer maar...

OPDRACHT

Benodigheden

Flap of oude poster, viltstiften, plakband

Werkwijze

Stap 1

Deze oefening wordt in groep gemaakt (6 personen).

Zorg voor een geschikte ruimte, een flap-over (of flap en plakband) en viltstiften.

Stap 2 (10 minuten)

Je begint met het zelf bedenken van een begintekst.

Je kan bijvoorbeeld brainstormen over de mogelijkheden bij “*Er was eens ...*”

Je maakt het gemakkelijker door er tenminste een zin aan toe te voegen, bij voorkeur een beetje absurde zodat die ieder meteen behoorlijk weet te triggeren.

Zet alle ideeën op een flap, bepaal samen het onderwerp dat het hoogste scoort, prioriteer ze met een cijfer van 1-10.

Voorbeeld

Er was eens....

* 3) een koning, die ...	(geen land had)
* 5) een schilder, die ...	(geen geld meer had voor verf)
* 4) een musicus, die ...	(wilde proberen te componeren zonder noten)
* 7) een docent, die ...	(het niet meer zag zitten)
* 1) een dominee, die ...	(die preekangst had)
* 2) een wielrenner, die ...	(tijdens de Tour zonne-energie wilde benutten)
* 6) een dirigent, die ...	(zo verlegen was)

Stap 3 (20 minuten)

Schrijf **elk apart** een modern sprookje (met een gelukkige plot) op niet meer dan 1 A4'tje.

Stap 4 (30 minuten)

Lees om de beurt je verhaal voor. De anderen mogen vragen stellen of een opmerking maken over je schrijfstijl, over het plot, tips geven om het verhaal nog leuker te maken, enz.

Verdeel de tijd zorgvuldig. Voor twee minuten voorlezen en drie minuten reacties ben je per persoon al vijf minuten kwijt. Voor een groep van zes is dit dus al 30 minuten !

Stap 5 (20 minuten)

Reflecteer eerst individueel over volgende vragen:

- Hoe was het om te fantaseren? Om creatief te denken ?
- Wat vind je makkelijk? Wat vind je moeilijk? Waarin voel je je geremd?
- Hoe ben je te werk gegaan om een verhaal te schrijven?
- Wat kun je met fantasie doen in een verhaal?
- Hoe gemakkelijk heb je feedback van de anderen kunnen accepteren?
- Waarom vond je deze werkvorm wel of niet leuk?

Bespreek vervolgens in groep.

Hou de antwoorden op bovenstaande vragen per persoon schriftelijk bij.

Stap 6 (30 minuten)

Kies samen één verhaal dat jullie het mooiste vinden.

Reflecteer samen over de inhoud en de vorm van het verhaal.

Waar willen jullie wijzigingen aanbrengen?

Het verhaal wordt dubbel zo lang (twee pagina's dus).

Stap 7

Verwerk het verhaal en de antwoorden van iedere student op de reflectievragen in één opdracht.

Deze bevat zeker volgende onderdelen:

1. reflecties van iedere student apart
2. het verhaal
3. waarom werd dit verhaal gekozen?

Controleer de taal, de spelling en de lay-out.

Voorbeelden van zelfgeschreven sprookjes

Voorbeeld 1.

Een docent, die het niet meer zag zitten....

Het was bijna kerst en Lotte was doodop. Fuseringsperikelen, de verhuizing van haar school, het werken aan een nieuw leerplan. Het had zo'n hoge tol van haar geëist, dat ze het allemaal niet meer op een rijtje had. Maar wat ze wel wist: haar leerlingen kwamen te kort! Met de stapel toetsen onder haar arm holde ze naar haar klas. Nog één uurtje, dan was de lesweek voorbij. Vandaag mochten ze - wat haar betreft - vroeg naar huis.

Als aan de grond genageld stond ze in de deuropening... Het was donker in het lokaal.

Veertien kaarsjes stonden in een grote kring op de tafels. Het rook er naar dennen, chocolademelk en eigengebakken koekjes.

In de hoek werd er snel een bandje opgezet met kerstliedjes en muziek op de harp.

"Wat sta je daar nou?", "Kom gezellig bij ons zitten", "Dat is een verrassing voor je, hè?", "Je snapte er al niets van".

Een bonte schakering van geluiden golfde rondom haar, over haar als vanuit de verte.

Ze moest haar tranen wegslikken; de toetsen gleden uit haar handen, toen ze in hun midden werd getrokken: "Zo... en nou mag je echt slaperig worden".

Ze waren nog geen twintig, die veertien meiden van haar en de meesten al zo wijs.

Ze hadden een kring gevormd door elkaar de handen te reiken en een wens uit te spreken voor het nieuwe jaar: vrede, vriendschap, liefde, gezondheid, plezier in je werk, waardering, bevestiging, hoop en vertrouwen in de toekomst.

Voorbeeld 2.

Een dirigent die zo verlegen was...

De verlegen dirigent zat stilletjes bij de grote fontein in het overdekte winkelcentrum om na te denken. Het was zaterdagmiddag en vlak voor kerst. Het was een drukte van belang. Ouders met kinderen, opa's en oma's, ouderen met of zonder rollator, honden... Alles krioelde door elkaar heen. Ze leken allemaal haast te hebben en droegen zware boodschappentassen of stapels pakjes. Vanuit de luidsprekers tingelde zachte kerstmuziek, maar niemand leek die te horen. Hij bekeek zijn slanke handen en begon ze soepel vanuit zijn pols te bewegen met de muziek mee. Ze waren er immers als het ware voor gemaakt. Opeens stonden drie kinderen voor hem mee te zwaaien. Ook hun hond schoof aan en rinkelde meteen op maat mee met de bellen aan zijn halsband. Opa en oma begonnen mee te zingen, tweestemmig nog wel...

En opa, die ooit slagwerk in een band had gespeeld, gebruikte heel ondeugend de claxon van de rollator erbij. Binnen een minuut was er een zingende menigte ontstaan, die door een jonge dirigent met opvallend mooie handen werd geleid. In de week daarop verscheen in de plaatselijke krant een paginagroot artikel met foto's over een buitengewoon gebeuren in de Hilvertshof met als kop *Verborgen talent ontdekt?*

[...]

Extra tips (voor wie vast zit?)

Tip 1

Bezorg je zelf inspiratie door de film *Chocolat* (met als ondertitel: als de smaak van liefde je eenmaal te pakken krijgt) met o.a. Johnny Depp, Juliette Binoche en Judi Dench te bekijken (is inmiddels ook als DVD verkrijgbaar).

Een prachtig verhaal over een jonge vrouw die een chocolaterie begint in een ingedut Frans stadje en ieder gaandeweg betovert met haar producten. Dat gaat echter niet zonder slag of stoot. De burgemeester wil helemaal geen veranderingen... Ontdek zelf de diepere moraal achter dit sprookjesachtige verhaal.

Tip 2.

Ook de film *Les Choristes* is een voorbeeld van een modern sprookje (zoek zelf onder Google of op www.filmtotaal.nl)

Het is 1948. In het jongensinternaat Fond-de-l'Étang ('bodem van de vijver') wordt Clément Mathieu benoemd tot surveillant. Het internaat wordt gerund door Rachin, een man die houdt van orde en tucht. Om de leerlingen onder de duim te houden, hanteert hij strenge maatregelen. Mathieu wint hun vertrouwen doordat hij enkele malen weet te voorkomen dat er weer een onredelijke straf wordt uitgedeeld. Daarnaast besluit hij de jongens te betrekken bij zijn grote passie, de muziek.

Tip 3.

Bewerk een bestaand sprookje (Hans & Grietje, De kikkerkoning, De gelaarsde kat, Aladin, De zeemeermin, enz.) op je eigen manier.